

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної організації
«Український національний офіс
інтелектуальної власності
та інновацій»

11.03.2024 № 40/2024

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення оцінки прав інтелектуальної
власності, у тому числі прав на використання таких об'єктів згідно з
дозволами (ліцензіями) чи ліцензійними договорами

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення оцінки прав інтелектуальної власності, у тому числі прав на використання таких об'єктів згідно з дозволами (ліцензіями) чи ліцензійними договорами (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон), постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 «Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» (далі – Стандарт), постанови Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 № 1185 «Про затвердження Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», постанови Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 № 1891 «Про затвердження Методики оцінки майна», наказу Фонду державного майна України від 25.06.2008 р. № 740 «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.08.2008 за № 726/15417, інших нормативно-правових актів з оцінки майна. Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правові норми щодо оцінки майнових прав та професійної оціночної діяльності, то застосовуються правила міжнародних договорів.

1.2. Положення регламентує порядок проведення оцінки прав інтелектуальної власності, у тому числі прав на використання таких об'єктів згідно з дозволами (ліцензіями) чи ліцензійними договорами Державною організацією «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (далі – УКРНОІВІ).

1.3. Оцінка прав інтелектуальної власності, у тому числі прав на використання таких об'єктів згідно з дозволами (ліцензіями) чи ліцензійними договорами, проводиться у випадках, встановлених законодавством України, міжнародними угодами, на підставі договору.

2. Визначення термінів

У цьому Положенні наведені терміни вживаються у таких значеннях:

База оцінки – комплекс методичних підходів, методів та оціночних процедур, що відповідають певному виду вартості майнових прав інтелектуальної власності. Для визначення бази оцінки враховуються мета оцінки та умови використання її результатів.

Вартість – еквівалент цінності об'єкта оцінки, виражений у грошовій формі.

Висновок про вартість майнових прав інтелектуальної власності – документ, що є невід'ємною частиною звіту про оцінку і містить інформацію стосовно об'єкта оцінки, мети оцінки, виду вартості, що визначалася, та величини вартості об'єкта оцінки, отриманої в результаті оцінки.

Вихідні дані – документи, в яких містяться характеристики об'єкта оцінки.

Дата оцінки – дата (число, місяць та рік), на яку проводиться оцінка майнових прав інтелектуальної власності та визначається їх вартість.

Звіт про оцінку – документ, складений, зокрема, в електронному вигляді з дотриманням вимог законодавства про електронні довірчі послуги, що містить висновок про вартість майнових прав інтелектуальної власності та підтверджує виконані процедури з оцінки суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання відповідно до договору.

Методичні підходи – загальні способи визначення вартості майнових прав інтелектуальної власності, які ґрунтуються на основних принципах оцінки.

Метод оцінки – спосіб визначення вартості об'єкта оцінки, послідовність оціночних процедур якого дає змогу реалізувати певний методичний підхід.

Об'єкт оцінки – майнові права інтелектуальної власності, які підлягають оцінці.

Оцінка майнових прав інтелектуальної власності – це процес визначення вартості майнових прав інтелектуальної власності (далі – ІВ) на дату оцінки за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, зазначеними в статті 9 Закону, і є результатом практичної діяльності суб'єкта оціночної діяльності.

Оцінювач – фізична особа (громадянин України, іноземець та особа без громадянства), яка склала кваліфікаційний іспит та одержала кваліфікаційне свідоцтво оцінювача відповідно до вимог Закону.

Оціночні процедури – дії (етапи), виконання яких у певній послідовності дає можливість провести оцінку майнових прав ІВ. Процедури оцінки встановлюються нормативно-правовими актами з оцінки майна та майнових прав. У випадках проведення незалежної оцінки складається звіт про оцінку.

Принципи оцінки – покладені в основу методичних підходів основні правила оцінки майнових прав ІВ, які відображають соціально-економічні фактори та закономірності їх формування.

Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібних майнових прав ІВ на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

Суб'єкти оціночної діяльності – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює хоча б один оцінювач, та, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності відповідно до Закону.

3. Загальна процедура оцінки майнових прав інтелектуальної власності

3.1. Особа, заінтересована у проведенні оцінки майнових прав ІВ (далі – замовник оцінки), звертається до УКРНОІВІ, надсилаючи Замовлення в електронному або паперовому вигляді (форму та зразок Замовлення розміщено на офіційному сайті суб'єкта оціночної діяльності), в якому зазначається назва об'єкта (об'єктів) оцінки, його (їх) власників, бажані строки отримання звіту про оцінку. Форма Замовлення наведена у додатку 1 до цього Положення.

У разі необхідності доповнення або уточнення Замовлення, особа, заінтересована у проведенні оцінки майнових прав ІВ, надсилає УКРНОІВІ уточнення до Замовлення у довільній формі до укладення (підписання) Договору про проведення оцінки прав інтелектуальної власності (далі – Договір про проведення оцінки).

3.2. УКРНОІВІ протягом 5 робочих днів з дати отримання Замовлення надсилає особі, заінтересованій у проведенні оцінки майнових прав ІВ, перелік документів, на підставі яких може бути прийнято рішення про проведення оцінки.

3.3. Проведенню оцінки майнових прав ІВ передують підготовчий етап, що триває, залежно від складності об'єкта оцінки, до 10 робочих днів з дати отримання УКРНОІВІ документів, зазначених у пункті 3.2 цього Порядку, на якому здійснюються:

ознайомлення з об'єктом оцінки, характерними умовами угоди, для укладення якої проводиться оцінка;

визначення бази оцінки;

подання особі, заінтересованій у проведенні оцінки майнових прав ІВ, пропозицій стосовно істотних умов Договору про проведення оцінки, вказаних в розділі 6 цього Положення.

3.4. За результатами підготовчого етапу між УКРНОІВІ як суб'єктом оціночної діяльності та замовником оцінки, укладається Договір про проведення

оцінки. Примірна форма Договору про проведення оцінки наведена у додатку 2 до цього Положення.

3.5. Незалежна оцінка майнових прав ІВ проводиться у такій послідовності:

ознайомлення з об'єктом оцінки, збирання та оброблення вихідних даних, отримання необхідних копій документів від замовника та іншої інформації, необхідної для проведення оцінки;

ідентифікація об'єкта оцінки та пов'язаних з ним прав, аналіз можливих обмежень та застережень, які можуть супроводжувати процедуру проведення оцінки та використання її результатів;

вибір необхідних методичних підходів, методів та оціночних процедур, які найбільш повно відповідають меті оцінки та вибраній базі, що визначені у Договорі про проведення оцінки, та їх застосування;

узгодження результатів оцінки, отриманих із застосуванням різних методичних підходів;

складання звіту про оцінку об'єкта оцінки та висновку про вартість об'єкта оцінки на дату оцінки відповідно до вимог розділу 5 цього Положення.

3.6. Також може проводитися доопрацювання (актуалізація) звіту та висновку про вартість об'єкта оцінки на нову дату відповідно до вимог цього Положення та Стандарту.

3.7. Оцінювач самостійно здійснює пошук інформаційних джерел (за винятком документів, надання яких повинен забезпечити замовник оцінки згідно з Договором про проведення оцінки), їх аналіз та виклад обґрунтованих висновків.

3.8. Залежно від вибраних методичних підходів та методів оцінки, оцінювач повинен:

зібрати та проаналізувати всі істотні відомості про об'єкт оцінки, зокрема вихідні дані про його правовий статус, відомості про склад, технічні та інші характеристики, інформацію про стан ринку стосовно об'єкта оцінки, відомості про економічні характеристики об'єкта оцінки (прогнозовані та фактичні доходи і витрати від використання об'єкта оцінки, у тому числі від його найбільш ефективного використання та існуючого використання);

проаналізувати існуючий стан використання об'єкта оцінки та визначити умови його найбільш ефективного використання;

зібрати необхідну інформацію для обґрунтування ставки капіталізації та (або) ставки дисконту;

визначити правові обмеження щодо об'єкта оцінки та врахувати їх вплив на вартість об'єкта оцінки;

обґрунтувати застосування методичних підходів, методів та оціночних процедур, у разі потреби – застосування спеціальних методів оцінки та оціночних процедур (комбінування кількох методичних підходів або методів).

3.9. Зібрані оцінювачем вихідні дані та інша інформація повинні відображатися у звіті про оцінку майнових прав ІВ з посиланням на джерело їх отримання та у додатках до нього (із забезпеченням режиму конфіденційності згідно з умовами Договору про проведення оцінки та з дотриманням вимог законодавства України).

4. База оцінки та порядок визначення вартості

4.1. Оцінка проводиться із застосуванням бази оцінки, що відповідає ринковій вартості або неринковим видам вартості. Вибір бази оцінки передуює укладанню Договору про проведення оцінки.

Вибір бази оцінки залежить від мети, з якою проводиться оцінка майнових прав ІВ, особливостей таких прав, а також законодавства України.

У разі, коли у нормативно-правових актах з оцінки майнових прав ІВ, Договорі про проведення оцінки або ухвалі суду не зазначається вид вартості, який повинен бути визначений у результаті оцінки, визначається ринкова вартість.

4.2. Використання ринкової вартості як бази оцінки під час укладання Договору про проведення оцінки можливе за умови відповідності мети оцінки, у зв'язку з якою проводиться оцінка, змісту поняття ринкової вартості.

4.3. Для визначення ринкової вартості та показників, що на неї впливають, зокрема прогнозування грошового потоку та відповідної норми доходу, враховується найбільш ефективно використання об'єкта оцінки.

4.4. Визначення ринкової вартості об'єкта оцінки можливе із застосуванням усіх методичних підходів у разі наявності необхідної інформації.

4.5. У разі використання порівняльного підходу методи проведення оцінки, що застосовуються під час визначення ринкової вартості об'єкта оцінки, повинні ґрунтуватися на результатах аналізу цін продажу (пропонування) на майнові права на подібні об'єкти прав ІВ.

4.6. Витрати на відтворення (заміщення) об'єкта оцінки повинні визначатися на дату оцінки з урахуванням ринкових цін.

4.7. Оцінювач може застосовувати один або декілька методичних підходів, що найбільш повно відповідають визначеним: меті оцінки, виду вартості за наявності достовірних інформаційних джерел для її проведення, та комбінувати різні методи оцінки майнових прав ІВ.

4.8. З метою обґрунтування остаточного висновку про вартість об'єкта оцінки результати оцінки, отримані із застосуванням різних методичних підходів, зіставляються шляхом аналізу впливу принципів оцінки, які є

визначальними для мети, з якою проводиться оцінка, а також інформаційних джерел на достовірність результатів оцінки.

4.9. Неможливість або недоцільність застосування певного методичного підходу, пов'язана з повною відсутністю чи недостовірністю необхідних для цього вихідних даних про об'єкт оцінки та іншої інформації, окремо обґрунтовується у звіті про оцінку майнових прав ІВ. Національними стандартами можуть передбачатися також інші випадки обмежень щодо застосування певних методичних підходів для визначення ринкової вартості та неринкових видів вартості об'єктів оцінки.

Застереження та обмеження щодо використання результатів оцінки об'єкта оцінки зазначаються у звіті про оцінку майнових прав ІВ.

5. Загальні вимоги до складання звіту про оцінку та підготовки висновку про вартість об'єкта оцінки

5.1. Звіт про оцінку складається в електронній або паперовій формі (залежно від вимог укладеного Договору про проведення оцінки) в повній або стислій формі.

5.2. Звіт про оцінку, що складається у повній формі, повинен містити:
опис об'єкта оцінки, який дає змогу його ідентифікувати;
дату оцінки та дату завершення складення звіту, а у разі потреби – строк дії звіту та висновку про вартість об'єкта оцінки відповідно до вимог законодавства;
мету проведення оцінки та обґрунтування вибору відповідної бази оцінки;
перелік нормативно-правових актів, відповідно до яких проводиться оцінка;
перелік обмежень щодо застосування результатів оцінки;
виклад усіх припущень, у межах яких проводилася оцінка;
опис та аналіз зібраних і використаних під час проведення оцінки вихідних даних та іншої інформації;

висновки щодо аналізу існуючого використання та найбільш ефективного використання об'єкта оцінки;

виклад змісту застосованих методичних підходів, методів та оціночних процедур, а також відповідних розрахунків, за допомогою яких підготовлено висновок про вартість об'єкта оцінки;

висновок про вартість об'єкта оцінки;

додатки з копіями всіх вихідних даних, а також, у разі потреби, інші інформаційні джерела, які роз'яснюють і підтверджують припущення та розрахунки.

5.3. Звіт про оцінку у стислій формі дозволяється складати у разі закінчення строку дії звіту про оцінку та висновку про вартість об'єкта оцінки, встановленого законодавством, або на вимогу замовника оцінки, коли істотних змін в умовах володіння або використання об'єкта оцінки від дати оцінки до дати оцінки, на яку передбачається здійснення доопрацювання (актуалізація), не відбулося.

5.4. Доопрацювання (актуалізацію) оцінки об'єкта оцінки та з цією метою складання у стислій формі звіту про оцінку здійснює виключно оцінювач та суб'єкт оціночної діяльності, які склали у повній формі звіт про оцінку цього об'єкта оцінки. У цьому разі попередній звіт про оцінку, складений у повній формі, розглядається як невід'ємна частина звіту про оцінку у стислій формі.

5.5. У звіті про оцінку, складеному у стислій формі, повинні зазначатися: дата оцінки та дата завершення складення звіту, а у разі потреби – строк дії звіту та висновку про вартість об'єкта оцінки відповідно до вимог законодавства; мета проведення оцінки та перелік обмежень щодо застосування результатів оцінки;

перелік нормативно-правових актів, відповідно до яких проводиться оцінка; додаткові відомості про зібрані і використані під час доопрацювання (актуалізації) оцінки вихідні дані та інша інформація про об'єкт оцінки, які можуть вплинути на достовірність та об'єктивність оцінки, проведеної на нову дату;

висновки про існуюче та найбільш ефективне використання об'єкта оцінки, їх зміну порівняно з попередньою датою оцінки;

зміст використаних методичних підходів, методів та оціночних процедур, у разі потреби – з наведенням необхідних розрахунків, а також змісту відповідних застережень і припущень;

висновок про вартість об'єкта оцінки;

додатки з вихідними даними та іншою інформацією, що були використані в процесі проведення оцінки.

5.6. Висновок про вартість об'єкта оцінки повинен містити відомості про:

замовника оцінки та виконавця звіту про оцінку;

назву об'єкта оцінки та його коротку характеристику;

мету і дату оцінки;

вид вартості, що визначався;

використані методичні підходи;

величину вартості, отриману в результаті оцінки.

5.7. У разі потреби оцінювач має право відобразити у висновку про вартість об'єкта оцінки свої припущення та застереження щодо використання результатів оцінки.

5.8. Звіт про оцінку (незалежно від форми його складання) та висновок про вартість об'єкта оцінки підписуються, у тому числі електронним цифровим підписом, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, відповідно до статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», оцінювачем (оцінювачами), який безпосередньо проводив оцінку, і керівником УКРНОІВІ або заступником керівника УКРНОІВІ, до посадових обов'язків якого входить підписання такого документа.

Законодавством можуть бути встановлені додаткові вимоги до оформлення висновку про вартість об'єкта оцінки.

5.9. Звіт про оцінку, додатки до нього, а також висновок про вартість об'єкта оцінки готуються не менш як у трьох примірниках, один з яких зберігається в оцінювача, другий – в УКРНОІВІ, а інші видаються замовнику оцінки після реєстрації в книзі обліку виданих документів.

5.10. Документи та інші інформаційні матеріали, зібрані оцінювачами у процесі проведення оцінки, разом із звітами про оцінку зберігаються в електронній формі в оцінювачів, які безпосередньо склали звіти про оцінку майна, та в архіві УКРНОІВІ протягом трьох років від дати складання таких звітів, якщо більший строк не встановлено законодавством.

6. Організаційно-фінансові умови проведення оцінки об'єктів інтелектуальної власності

6.1. Оцінка майнових прав ІВ проводиться на підставі Договору про проведення оцінки між УКРНОІВІ як суб'єктом оціночної діяльності та замовником оцінки.

6.2. Договір про проведення оцінки укладається в письмовій формі та може бути двостороннім або багатостороннім.

Під час укладання багатостороннього договору крім замовника оцінки стороною договору може виступати особа-платник, якщо оплату послуг УКРНОІВІ здійснює інша особа, а не замовник оцінки. У цьому випадку на платника як сторону договору поширюються обмеження, зазначені в статті 8 Закону.

6.3. Істотними умовами Договору про проведення оцінки є:

зазначення об'єкта оцінки, що підлягає оцінці;

мета, з якою проводиться оцінка;

вид вартості об'єкта оцінки, що підлягає визначенню;

дата оцінки;

строк надання послуг з оцінки та спосіб передачі звіту;

розмір, строк і порядок оплати послуг з оцінки;

права та обов'язки сторін Договору;

умови забезпечення конфіденційності результатів оцінки, інформації, використаної під час її виконання;

підстави для відмови від підписання акта приймання-передачі наданих послуг по оцінці;

відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов Договору;

порядок вирішення спорів, які можуть виникнути під час проведення оцінки та прийняття замовником її результатів. Законодавством або за згодою сторін Договору, у ньому можуть бути передбачені додаткові умови.

6.4. З метою доопрацювання (актуалізації) оцінки із замовником укладається новий договір про надання послуг з доопрацювання (актуалізації)

оцінки, якщо можливість її проведення не була передбачена у Договорі про проведення оцінки.

6.5. Вартість послуг з проведення оцінки майнових прав ІВ встановлюється Договором про проведення оцінки.

6.6. Послуги по оцінці майнових прав ІВ надаються відповідно до умов Договору про проведення оцінки.

6.7. У разі виконання умов Договору про проведення оцінки, остаточний розрахунок проводиться протягом 3 (трьох) робочих днів після підписання акта приймання-передачі наданих послуг.

6.8. Для надання послуг за Договором про проведення оцінки УКРНОІВІ як суб'єкт оціночної діяльності в праві залучати інших юридичних та/або фізичних осіб, залишаючись відповідальним перед замовником за якість та строки (терміни) надання послуг.

6.9. У разі дострокового розірвання Договору про проведення оцінки начальник відділу оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності департаменту з економічних питань інноваційного розвитку невідкладно повідомляє про це департамент фінансово-економічної діяльності суб'єкта оціночної діяльності.
